

Праздничны или повшорны училища.

Излишно е да ся доказва колко е потрѣбно знаяніе-то за всякой напрѣдѣкъ и за по-добъръ чловѣчески животъ. Всичкы голѣмы добрини и богатства, съ кои-то ся гордѣе и ползува двешній вѣкъ сж послѣдница и плодъ отъ различно знаяніе. Ала за да бждѣтъ знаянія-та по-полезны, за да могатъ благотворны-ты послѣдницы отъ видѣло-то да ся распространять и видять и у най-далѣчны-ты краища и у най-долниѣ рѣкѣ хора въ отечество-то ни не е доста само голѣми-ти градове и общины, само имотни-ти граждане да добывають и да ся ползуютъ съ това богатство, кое-то е майка на всяко чловѣческо добро, нѣ трѣбва да ся даде лесниѣ и на най-сиромашкы-ты, та божемъ прѣвы-ты основны знаянія да добыжѣтъ прѣди да встѣпятъ въ животъ, и така да могатъ да работять за своиѣ ползѣ и за ползѣ на свои-ты съграждани.

Всякому е знайно колко млади у насъ пропадѣтъ и душевно и тѣлесно, като нѣма кой да ги посвѣтува и оправя въ глупавы-ты имѣ години; колко сиромашкы дѣтца скытѣтъ петь за четеры като нѣматъ срѣдства да идѣтъ въ рядовно училище; колко калфы, чираци и слугы излѣзли изъ училище ни варени ни печени, безъ никакво основно знаяніе идѣтъ при чюжды хора за работѣ или занаятъ и тамъ освѣтъ гдѣ-то нѣма да чюжѣтъ и да видять друго ничто за свое поправяніе, и освѣтъ гдѣ-то тукъ заборавяють и онова малко нѣчто, кое-то сж чюли или прочели въ училище-то, нѣ възъ това и като нѣма да имѣ трѣсятъ господарѣ-тѣ смѣтъ за гдѣ ходять и что правять въ праздно врѣмя отъ работѣ си, тѣ още повече ставѣтъ злонравны, необуздани и испадѣтъ въ най-лоши погрѣшкы, отъ кои-то не могатъ вече никогѣ да ся оправять и да станѣтъ хора. А за да ся искорени това зло испомежду ны, за да бы могло да ся распространи видѣло-то и у това съсловіе отъ народа ни, най-добро бы было да ся отворять на всяко мѣсто за тѣхъ *праздничны или повшорны училища*. Въ народно-то образование на сегашно врѣмя много нѣчто правять по свѣта тѣхъ *праздничны и повшорны училища*. По-голѣма-та чѣсть отъ сиромашкы-ты и занаятліѣскы млади дотѣкмявають си нѣколко просвѣщеніе-то на тоя начинъ и така ся распространявають просвѣщеніе-